

Relația dintre atașament, comunicare și conflictul în cuplu. Rolul moderator al infidelității financiare

Melania Ionescu¹, Octav-Sorin Candel²

Rezumat. Principalele obiective ale acestei cercetări au fost evidențierea relației dintre atașamentul romantic și conflict, dintre comunicare și conflict, precum și legătura dintre infidelitatea financiară și conflict. Alte două obiective au fost studierea efectelor de interacțiune dintre comunicare și infidelitate financiară asupra conflictului, respectiv dintre atașament și infidelitatea financiară asupra conflictului. Scalele de măsurare utilizate în acest studiu au fost Experiences in close relationship-revised (Fraleigh *et al.*, 2000), Self-perceived Communication in the Couple Relationship (Iglesias-García *et al.*, 2019), FI-Scale (Garbinsky *et al.*, 2020) și Conflict Scale (Gordon & Chen, 2016). La acest studiu au participat 204 participanți cu vârste cuprinse în intervalul 18-64 ani, 17,6% (N = 36) dintre aceștia fiind de gen masculin, iar 82,4% (N = 168) de gen feminin. Rezultatele indică faptul că între atașamentul anxios, atașamentul evitant, comunicarea negativă, infidelitatea financiară, pe de-o parte și conflict, de cealaltă parte, există o relație pozitivă și semnificativă, iar între comunicarea pozitivă și conflict există o relație semnificativă și negativă. Infidelitatea financiară nu moderează relația dintre atașament și conflict și nici pe cea dintre comunicare negativă și conflict. Interacțiunea dintre comunicarea pozitivă și infidelitatea financiară a fost marginal semnificativ asociată nivelului de conflict. Astfel, se poate considera că infidelitatea financiară, comunicarea în cuplu și stilurile de atașament au un pattern distinct de manifestare și acționează într-un mod unic asupra conflictului.

Cuvinte-cheie: atașament evitant, atașament anxios, comunicare în cuplu, infidelitate financiară, conflict în cuplu

Introducere

Conflictul este inevitabil în cadrul relațiilor interumane, în mod deosebit în cadrul celor intime (Gottman & Silver, 1999). Liang și Feiring (2020) au constatat faptul că un conflict poate conduce la o mai mare intimitate între parteneri, dar poate avea și un rol decisiv în destrămarea relației. Norona și Welsh (2019) au găsit și consecințe pozitive ale despărțirii, ca de exemplu reglarea mai bună a emoțiilor, capacitatea de a face față mai bine stresului și

---

1. Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași;
Correspondență autor: ionescumelania778@yahoo.com

2. Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași;
Correspondență autor: octav.candel@uaic.ro

investirea energiei în relații mai satisfăcătoare. Cu toate acestea, efectele negative sunt mai multe și mai profunde, printre acestea regăsindu-se tristețea, gelozia, anxietatea, pierderea stimei de sine (Carter *et al.*, 2018), furia, neputința, ideea suicidară, inadaptarea socială (Ali & Chethiyar, 2024). Prin urmare, atât conflictul, cât ruperea unei relații romantice reprezintă, în cele mai multe cazuri, o amenințare serioasă pentru starea psihologică de bine a persoanei (Gray *et al.*, 2017).

Feeny și Karantzas (2017) consideră că un conflict implică prezența unui dezacord, a unei discrepanțe sau chiar a unei nepotriviri a partenerilor de cuplu. Tot acești doi autori consideră faptul că dependența unui partener de celălalt favorizează stabilirea unei legături emoționale puternice, dar constituie pe de altă parte și un prilej potrivit pentru conflict. Alonso Ferrés și colaboratorii săi (2019) susțin rezultatele cercetărilor menționate anterior și atrag atenția asupra faptului că dezacordurile puternice sunt foarte dăunătoare pentru relația de cuplu dacă nu sunt abordate într-un mod corespunzător. În acest sens, este esențial să fie enumerate câteva cauze ale conflictelor în cadrul relației de cuplu: spre exemplu, încă de la începutul secolului XX, Mowrer și Mowrer (1928, *apud* Meyer & Sledge, 2022) relatează deprinderi personale ca, de exemplu, abuzul de alcool sau de substanțe din partea unuia dintre parteneri, frugalitatea, excentricitatea, problemele de sănătate mintală și dificultatea partenerilor de a-și stăpâni furia. Meyer și Sledge (2022) au constatat că și în prezent partenerii raportează aceste cauze, cărora li se coroborează gestionarea timpului, așteptările privind rolurile de gen, sarcinile casnice, sexul, socrii, timpul petrecut în fața ecranului, obiceiurile personale sau ale partenerului, calitatea comunicării în relațiile de cuplu și nu în ultimul rând, problemele financiare. În cadrul unui studiu brazilian, participanții au declarat faptul că nu acestea ar conduce la existența unor conflicte în cadrul relației, ci pur și simplu discuțiile despre bani (Wagner *et al.*, 2019).

Atașamentul

Teoria atașamentului (Hazan & Shaver, 1987) reprezintă un cadru propice pentru înțelegerea dinamicii conflictului în cuplu întrucât, în funcție de stilul fiecăruia de atașament, partenerii au tendința de a aborda diferit situația în cadrul unui conflict. Persoanele cu un atașament sigur se implică mai rar în conflicte, afișează atitudini mai pozitive în cadrul conflictelor și apelează la strategii mai adaptative pentru a-l rezolva (Ben-Ari & Hirshberg, 2009). Persoanele cu un stil anxios de atașament răspund la conflict prin comportamente de dominație, dorința lor fiind de a primi sprijin din partea celuilalt și de a atrage atenția (Feeny & Fitzgerald, 2019). În ceea ce privește persoanele evitante, Bonache și colaboratorii săi (2019) sugerează faptul că ele afișează în cadrul conflictelor o puternică detașare emoțională și o autosuficiență considerabilă, motiv pentru care au tendința de a se retrage din cadrul conflictului. Această constatare este susținută și de González-Ortega și colaboratorii săi (2021).

Pietromonaco și colaboratorii săi (2004) consideră conflictul un context prielnic în cadrul căruia să înțelegem anumite aspecte importante ale teoriei atașamentului, întrucât acesta relevă stilul de atașament pe trei direcții. În primul rând, conflictul este un factor de stres major care are rolul de a activa sistemul de atașament. În al doilea rând, conflictul ne arată priceperea partenerilor de a-și regla în mod eficient emoțiile și comportamentele, abilitate care se află în strânsă legătură cu stilul de atașament. Conform celei de-a treia premise, conflictul este o situație care facilitează declanșarea comportamentelor intime, ca de exemplu auto-dezvăluirea, iar aceasta din urmă reliefează obiective valoroase ale atașamentului, ca de exemplu dorința de intimitate sau sentimentul de auto-suficiență.

În cadrul unei lucrări mai recente (Collins, 2023) este prezentată o relație în spirală între stilul de atașament și conflict, care ajută în a înțelege mai bine dinamica dintre cele două variabile în cazul persoanelor cu un stil de atașament nesigur. Astfel, autoarea consideră că persoanele cu un stil de atașament nesigur depun eforturi mai mari pentru a putea stabili o legătură emoțională bazată pe încredere cu partenerul lor. Acest lucru se întâmplă deoarece atât persoanele cu un stil de atașament anxios, cât și cele cu un stil de atașament evitant raportează niveluri mai scăzute ale satisfacției relaționale. La rândul ei, satisfacția scăzută cauzează dificultăți de comunicare, iar acestea din urmă vin la pachet cu conflicte intense și incapacitatea de a le rezolva. De asemenea, trebuie avut în vedere faptul că persoanele cu un stil nesigur de atașament percep conflictul ca pe un pericol care le amenință relația. În funcție de stilul nesigur de atașament, cei anxioși și cei evitați se comportă diferit în timpul unui conflict. Persoanele anxioase se tem în cadrul unui conflict de faptul că vor fi respinse și abandonate, motiv pentru care experimentează și afișează emoții puternice în timpul acestuia, adoptă comportamente coercitive și tind să fie exagerat de mult centrate pe propria persoană, neacordând suficientă atenție celor spuse de partener. În contrast, persoanele evitante consideră că un conflict le amenință independența, întrucât sunt puse în situația de a se autodezvălui și de a purta o discuție intimă cu partenerul lor, motiv pentru care tind să se retragă prematur din cadrul conflictului, fără a-l rezolva într-un mod care să fie benefic atât pentru ele, cât și pentru partenerul lor (Brassard *et al.*, 2009).

Comunicarea în cuplu

Relația dintre atașament și conflict nu ar putea fi posibilă în absența comunicării. Comunicarea interpersonală se poate defini astfel ca fiind „un proces social în care persoanele implicate în el se influențează reciproc” (Sirait & Salam, 2020, p. 28).

În cadrul unui studiu mexican care vizează stilurile de comunicare folosite de cupluri care au fost diagnosticate cu diabet, Granillo-Velasco și Sanchez-Arragon (2021) amintesc mai multe stiluri de comunicare. Printre stilurile de comunicare pozitive se numără cel social-afiliativ, manifestat printr-o comunicare afectuasă și prietenoasă și stilul empatic, caracterizat printr-o înțelegere profundă a emoțiilor și sentimentelor partenerului. Printre stilurile negative, autorii amintesc stilurile violent și violent-expresiv-instrumental. Aceste stiluri se folosesc atunci când partenerul este jignit, amenințat sau manipulat. Ca o exemplificare a celor expuse mai sus, un studiu din Turcia a indicat faptul că stabilirea unei bune comunicări între parteneri conduce la descreșterea frecvenței conflictului (Karahan, 2009). Alți doi cercetători, McNulty și Overall (2017) au încercat să răspundă la o întrebare pe care multe persoane și-o pun adesea: Ce tip de comunicare este benefică pentru a fi folosită în timpul conflictului? S-a ajuns la concluzia conform căreia opoziția directă, asociată la prima vedere cu comunicarea negativă, este benefică atunci când problemele ce necesită rezolvare sunt destul de serioase și când partenerii sunt dispuși să accepte cu ușurință schimbarea, dar poate avea un rezultat negativ atunci când partenerii nu sunt receptivi la schimbare. Comunicarea cooperantă are un pattern opus. Astfel, este de preferat să se folosească atunci când problemele de rezolvat sunt minore, dar se dovedește ineficientă atunci când problemele sunt deosebit de serioase. De asemenea, aceasta poate fi folosită atunci când partenerii se află într-o defensivă disfuncțională care îngreșește rezolvarea problemelor.

Infidelitatea financiară

Infidelitatea financiară poate fi definită ca fiind „o formă de înșelăciune financiară pe care un partener o comite cu partenerul său actual” (Jeanfreau *et al.*, 2018, p. 2). În cadrul acestei lucrări, infidelitatea financiară este definită în acord cu conceptualizarea lui Garbinsky și a colaboratorilor săi (2020, p. 2), care o consideră drept „implicarea într-un comportament financiar despre care o persoană știe că partenerul său nu este de acord, motiv pentru care alege să ascundă cu bună știință acest comportament”. Infidelitatea financiară poate include achiziția unor produse sau servicii fără ca partenerul să știe, deschiderea în secret a unui cont personal în bancă sau deținerea tănuțită a unui card de credit (Junare & Patel, 2012).

Teoria Cuplului și a Finanțelor propusă de Archuleta (2008) ajută la o mai bună înțelegere a dinamicii dintre gestionarea defectuasă a finanțelor și conflict. Această teorie pleacă de la premisa majoră conform căreia dificultățile financiare și problemele de cuplu sunt interrelaționate, relația dintre cele două sisteme este circulară. Problemele financiare au un impact major asupra relației de cuplu, dar și dinamica relației își pune amprenta asupra sferei finanțelor. Acest lucru se întâmplă deoarece, pe de o parte, problemele financiare au drept rezultat creșterea numărului de conflicte și a intensității acestora, iar pe de altă parte, existența conflictelor între parteneri împiedică gestionarea eficientă a finanțelor. O altă premisă majoră a acestei teorii este aceea că anumiți factori contextuali și de mediu, reușiți într-un ecosistem, își pun amprenta asupra dinamicii circulare dintre finanțe și problemele de cuplu. Printre acești factori de mediu se regăsesc genul, vârsta, religia, comunitatea din care cuplul face parte, nivelul de educație, etnia, religia și economia.

Cu referire la relația directă dintre infidelitatea financiară și conflict, Jeanfreu și colaboratorii săi (2018) au specificat că persoanele care adoptă un astfel de comportament financiar au mai multe conflicte. Concomitent, aceiași autori au găsit anumite motive pentru care unii parteneri adoptă acest comportament financiar, printre care lipsa de încredere, abilitățile slabe de comunicare și chiar dorința de a evita conflictul.

Garbinsky și colaboratorii săi (2020) au preluat aceste constatări și au expus mai pe larg relația dintre infidelitatea financiară și conflict. Ei consideră că un conflict este rezultatul intersecției dintre comportamentul dorit de o persoană și cel dictat de o alta semnificativă pentru ei, respectiv partenerul romantic. De exemplu, partenerul romantic ar dori ca amândoi să economisească mai mulți bani, dar unul dintre ei sau ambii își doresc concomitent să își satisfacă anumite dorințe imediate. În acest caz, persoana are două alternative: să își îndeplinească dorința, în pofida dezaprobării partenerului, confruntându-se cu acesta, ori să își satisfacă acele capricii de moment, fără a ști persoana iubită. Oricare dintre cele două variante vine însă la pachet cu un conflict, dar în momente diferite: în primul caz, conflictul are loc la scurt timp după ce partenerul și-a făcut descoperite intențiile, iar în a doua situație conflictul survine după ce persoana înșelată află comportamentul ascuns al partenerului.

Toate aceste constatări izvorâte din analiza dinamicii dintre infidelitatea financiară, atașamentul, comunicarea și conflictul în cuplu au propulsat investigarea din cadrul acestui studiu. Principalele obiective ale acestei lucrări au fost verificarea efectelor de moderare a infidelității financiare asupra relațiilor dintre stilurile de atașament, respectiv comunicare și conflictul în relația de cuplu. Studiul propune, așadar, verificarea următoarelor ipoteze: (H1) Există o relație semnificativă și pozitivă între atașamentul nesecurizant (anxios și evitant) și conflictul în cuplu; (H2a) Există o relație negativă și semnificativă între comunicarea pozitivă și conflictul în cuplu; (H2b) Există o relație pozitivă și semnificativă între comunicarea negativă

și conflictul în cupluș (H3) Există o relație semnificativă și pozitivă între infidelitatea financiară și conflictul în cuplu, (H4) Infidelitatea financiară moderează relația dintre atașamentul nesecurizant (anxios și evitant) și conflictul în cuplu; (H5) Infidelitatea financiară moderează relația dintre comunicare (pozitivă și negativă) și conflictul în cuplu.

Metodă

Participanți

La studiu au luat parte 204 participanți, cu vârste cuprinse între 18 și 64 de ani. Dintre aceștia, 42,2% (N = 86) au vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani, 16,2% dintre participanți (N = 33) se încadrează în intervalul de vârstă 25-34, 11,8% (N = 24) au vârsta cuprinsă în intervalul 35-44, 21,1% (N = 43) dintre participanți se încadrează în următorul interval de vârstă, respectiv 45-54, iar restul de 7,8% (N = 16) au declarat că au vârsta cuprinsă în intervalul 55-64. În privința genului, 17,6% (N = 36) sunt de gen masculin, iar 82,4% (N = 168) de gen feminin. În ceea ce privește mediul de proveniență al participanților, 74,5% (N = 152) provin din mediul urban, iar 25,5% (N = 52) din mediul rural. Referitor la nivelul de studii, 1% (N = 2) dintre participanți au declarat că au absolvit doar clasele primare, 0,5% (N = 1) au spus că au terminat școala generală, 5,9% (N = 12) au spus că au absolvit studiile liceale de bază, 42,2% (N = 86) au absolvit liceul complet, 4,9% (N = 10) au terminat și o școală post-liceală, iar majoritatea participanților sunt absolvenți de studii superioare, 31,9% (N = 65) au absolvit studiile universitare de licență, iar restul de 13,7% (N = 28) studiile universitare de masterat. La întrebarea referitoare la statutul socioeconomic, 29,9% (N = 61) au declarat că au statutul de student, 46,1% (N = 94) sunt angajați, 12,7% (N = 26) sunt atât studenți, cât și angajați, 4,9% (N = 10) au specificat faptul că sunt liber profesioniști, în timp ce 4,4% (N = 9) sunt pensionari și doar 2% (N = 4) sunt șomeri.

Instrumente de cercetare

„*Experiences in close relationship – revised*” (Fraley *et al.*, 2000). Chestionarul măsoară două tipuri de atașament nesecurizant: anxios (18 itemi – „Îmi fac deseori griji că partenerul meu nu mă iubește cu adevărat”, „Îmi fac multe griji în legătură cu relațiile mele”) și evitant (18 itemi – „Prefer să nu fiu prea apropiat(ă) de partenerii romantici” sau „Îmi este dificil să-mi permit să depind de partenerii romantici”). La acest chestionar se răspunde cu ajutorul unei scale de tip Likert în 7 trepte, unde 1 înseamnă dezacord total, iar 7 acord total. Pentru a obține un scor pentru fiecare dimensiune, se calculează suma răspunsurilor itemilor eferenți acestora. 14 itemi sunt inversați. Scorurile mai ridicate înseamnă niveluri mai ridicate de atașament anxios sau evitant. Pentru dimensiunea atașament evitant, consistența internă este foarte bună, $\alpha = .89$, iar pentru dimensiunea atașament anxios consistența internă este excelentă, $\alpha = .91$.

„*Self-perceived Communication in the Couple Relationship*” (Iglesias-García *et al.*, 2019). Acest instrument măsoară două stiluri opuse de comunicare utilizate în relația de cuplu, respectiv stilul de comunicare pozitiv sau asertiv („De obicei, îmi exprim părerea și dorințele în fața partenerului meu”) și stilul de comunicare negativ sau agresiv („Când ne certăm, de obicei țiip la partenerul meu”). Persoanele care utilizează frecvent stilul de comunicare pozitiv sunt descrise ca fiind prietenoase, atente, cooperante, comunicative, purtând un mare respect față de partenerii lor și apelează deseori la autodezvăluire. În contrast, persoanele care

folosesc stilul de comunicare negativ tind să nu fie de acord cu partenerii lor în cea mai mare parte a timpului, minimalizează importanța experienței partenerilor lor, caută mereu conflicte și nu își exprimă în mod explicit dorințele și sentimentele. La acest chestionar se răspunde cu ajutorul unei scale Likert în 4 trepte, unde 1 înseamnă acord total, iar 4 dezacord total. Fiecare dimensiune este măsurată prin patru itemi. Un scor ridicat la comunicare pozitivă denotă faptul că persoana chestionată folosește în special comunicarea pozitivă în cadrul relației sale, iar un scor mare la comunicare negativă arată că persoana folosește preponderent strategii negative de comunicare. Coeficientul de consistență internă a acestui instrument pe ambele dimensiuni este ridicat: $\alpha = 0,74$ pentru comunicarea negativă, respectiv $0,79$ pentru comunicarea pozitivă.

„*Conflict Scale*” (Gordon & Chen, 2016). Acest instrument compus din șase itemi măsoară nivelul conflictului din cadrul relației de cuplu. Exemple de itemi sunt: „Partenerul meu și cu mine avem o mulțime de neînțelegeri”, „Sunt adesea iritat de partenerul meu”. La acest chestionar se răspunde cu ajutorul unei scale Likert în 7 trepte, unde 1 înseamnă dezacord total, iar 7 acord total. Scorul total se calculează prin media itemilor. Un scor ridicat indică un nivel crescut al conflictului în cuplu. Coeficientul de consistență internă a acestui instrument este ridicată, $\alpha = 0,83$.

„*Financial Infidelity Scale*” (Garbinsky *et al.*, 2020). Această scală măsoară predispoziția persoanelor la infidelitatea financiară. Scala conține 12 itemi, precum: „Prefer să păstrez confidențialitatea față de partenerul meu cu privire la veniturile mele” sau „Nu vreau ca partenerul meu să citească chitanțele mele de cumpărături, în cazul în care nu este de acord cu cheltuielile mele”. La acest chestionar se răspunde pe o scală de la 1 la 7, unde 1 înseamnă dezacord total, iar 7 acord total. Scorul total se calculează prin media răspunsurilor. Un scor ridicat înseamnă o tendință ridicată de a recurge la infidelitatea financiară. Consistența internă a acestui instrument este foarte ridicată, $\alpha = 0,86$.

Procedură

Datele au fost colectate cu ajutorul unui formular Google. În cadrul acestui formular a fost introdusă o întrebare prin care le-a fost cerut participanților să își dea acordul pentru a participa la cercetare, alături de întrebări referitoare la date socio-demografice, respectiv gen, vârstă, nivel de studii, ocupație și mediu de proveniență. Acest formular a fost distribuit pe rețeaua de socializare Facebook, pe diferite grupuri sau pagini. Timpul de completare a fost de aproximativ 15-20 de minute. Participarea la această cercetare a fost voluntară, iar subiecții chestionați nu au primit nicio recompensă în schimbul participării la acest studiu.

Analize statistice

Analizele descriptive, cele comparative și corelațiile au fost realizate în SPSS 20. Analizele comparative au fost făcute prin intermediul testelor T pentru eșantioane independente. Ipotezele 1-3 au fost testate prin intermediul corelațiilor Pearson. Ipoteza 4 a fost testată printr-o serie de analize de moderare, realizate cu ajutorul macro-ului Process 4.2 pentru SPSS, modelul 1.

Rezultate

Analize preliminare

Ca o primă analiză preliminară, au fost calculate media, abaterea standard, respectiv scorul minim și maxim obținut de participanți pentru fiecare variabilă și pentru fiecare dimensiune a lor. Rezultatele se pot vedea în tabelul 1.

Tabelul 1. *Media, abaterea standard, scorul minim și maxim obținut de participanți*

Variabila	Media	Abaterea standard	Scorul minim	Scorul maxim
Atașament anxios	52,50	22,93	18	122
Atașament evitant	49,39	20,01	18	122
Comunicare pozitivă	13,21	3,05	4	16
Comunicare negativă	9,06	3,33	4	16
Infidelitate financiară	32,97	15,55	12	84
Conflict	15,88	8,65	6	42

După aceasta, am folosit alte două teste parametrice pentru a realiza alte analize preliminare. Pentru început, a fost utilizat testul t pentru eșantioane independente pentru a vedea dacă există diferențe între media participanților de gen masculin și media participanților de gen feminin în ceea ce privește scorul la toate variabilele folosite în această lucrare. Pentru dimensiunea atașament anxios, $t(202) = 1,33$, $p = 0,18 > 0,05$, motiv pentru care nu există diferențe semnificative între participanții de gen masculin și cei de gen feminin în ceea ce privește media la variabila atașament anxios. În schimb, pentru dimensiunea atașament evitant, $t(202) = 3,12$, $p = 0,002 < 0,05$, ceea ce înseamnă că există diferențe semnificative între participanții de gen feminin și cei de gen masculin, în sensul că media participanților de gen masculin ($M = 58,66$, $SD = 19,80$) este semnificativ mai mare decât media participanților de gen feminin ($M = 47,41$, $SD = 19,55$). La variabila comunicare, nu există diferențe semnificative între participanții de gen masculin și cei de gen feminin nici pe dimensiunea comunicare pozitivă, $t(202) = -1,36$, $p = 0,17 > 0,05$, nici pe dimensiunea comunicare negativă, $t(202) = 1,51$, $p = 0,13 > 0,05$. În schimb, pentru variabila infidelitate financiară, $t(202) = 2,96$, $p = 0,003 < 0,05$, ceea ce înseamnă că există diferențe semnificative între media participanților de gen feminin și media participanților de gen masculin, în sensul că media participanților de gen feminin ($M = 31,50$, $SD = 15,47$) este semnificativ mai mică decât media participanților de gen masculin ($M = 39,80$, $SD = 14,25$). La variabila dependentă, $t(202) = 1,95$, $p = 0,0053 > 0,05$, ceea ce înseamnă că există diferențe marginal semnificative între media participanților de gen feminin și media participanților de gen masculin, în sensul că media participanților de gen masculin ($M = 18,41$, $SD = 7,97$) este semnificativ mai mare decât media participanților de gen feminin ($M = 15,33$, $SD = 8,71$).

În paralel cu corelațiile care au rolul de a testa ipotezele acestei lucrări, au fost efectuate și corelații între vârsta participanților și fiecare variabilă a studiului. Corelații pozitive și semnificative statistic, dar slabe, s-au obținut între vârstă și atașamentul evitant ($r = 0,15$, $p = 0,03$) și între vârstă și infidelitate financiară ($r = 0,27$, $p = 0,00$).

Testarea ipotezelor

După efectuarea analizelor preliminare, a fost utilizată corelația Pearson pentru a vedea dacă există o legătură între cele trei variabile independente, respectiv atașamentul, comunicarea, infidelitatea financiară și variabila dependentă, conflictul. Rezultatele se regăsesc în tabelul 2.

Ipoteza 1

După cum se poate observa, relația dintre atașamentul anxios și conflict este pozitivă și arată o legătură puternică între variabile ($r = 0,56$, $p < 0,001$). Astfel, H1.a) este confirmată. De asemenea, relația dintre atașamentul evitant și conflict este pozitivă, semnificativă și arată o legătură puternică între variabile ($r = 0,62$, $p < 0,001$), motiv pentru care și Ipoteza H1.b) este confirmată.

Tabelul 2. Corelațiile dintre variabilele studiului

Variabile	1	2	3	4	5	6	
1. Atașament anxios	–	0,47**	-0,41**	0,18**	0,47**	0,56**	
2. Atașament evitant		–	-0,0**	0,32**	0,48**	0,62**	
3. Comunicarea pozitivă			–	-0,24**	-0,47**	-0,60**	
4. Comunicarea negativă				–	0,20**	0,41**	
5. Infidelitate financiară					–	0,53**	
6. Conflict						–	

Notă: N = 204; * $p < .05$; ** $p < .01$.

Ipoteza 2

Între comunicarea pozitivă și conflict există o legătură semnificativă și negativă, de nivel ridicat ($r = -0,60$, $p < 0,001$). Astfel, ipoteza 2a) este susținută de rezultatele obținute. Ipoteza 2b este și ea confirmată. Există o relație semnificativă și pozitivă între comunicarea negativă și conflict: Rezultatele indică o legătură medie între variabile ($r = 0,41$, $p < 0,001$).

Ipoteza 3

De asemenea, s-a confirmat și H3. Rezultatele obținute arată că există o relație semnificativă, pozitivă și puternică între infidelitatea financiară și conflictul în cuplu ($r = 0,53$, $p < 0,001$).

Ipoteza 4

Ulterior am utilizat modelul 1 din extensia Process pentru SPSS, unde am verificat rolul moderator al infidelității financiare în relațiile dintre atașamentul nesecurizant, respectiv comunicare și conflictul în cuplu. În cazul interacțiunilor dintre atașamentul anxios ($b = 0,001$, $p = 0,41$), respectiv evitant ($b = 0,001$, $p = 0,76$) și infidelitatea financiară, acestea nu au fost asociate semnificativ conflictului în cuplu. De asemenea, interacțiunea dintre comunicarea negativă și infidelitatea financiară nu a fost asociată semnificativ conflictului în cuplu ($b = -0,003$, $p = 0,70$). Totuși, în cazul interacțiunii dintre comunicarea pozitivă și infidelitatea financiară, relația acesteia cu conflictul a fost una marginal semnificativă ($b = 0,01$, $p = 0,09$). Legătura dintre comunicarea pozitivă și conflictul în cuplu este semnificativă și negativă la

niveluri scăzute ($b = -1,59, p < 0,001$), medii ($b = -1,36, p < 0,001$) și ridicate ($b = -1,13, p < 0,001$) a infidelității financiare. Totuși, aceasta devine mai slabă pe măsură ce scorurile la infidelitate financiară cresc (vezi figura 1).

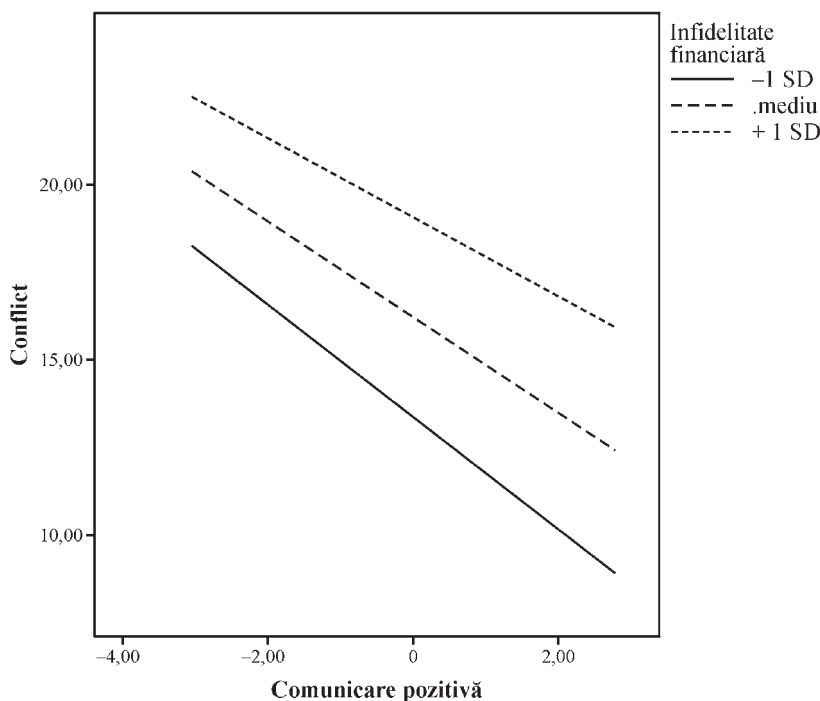

Figura 1. *Efectul moderator al infidelității financiare asupra relației dintre comunicarea pozitivă și conflict*

Discuții

Studiul prezent are ca obiective studierea relației dintre atașamentul nesecurizant, comunicarea în cuplu și conflict. De asemenea, o altă legătură pe care lucrarea de față o abordează, mai puțin evidențiată în literatura de specialitate, este cea dintre infidelitatea financiară și conflict. În final, au fost verificate două efecte de interacțiune noi, neabordate până acum de alți autori.

Atașamentul nesecurizant a corelat pozitiv și semnificativ cu nivelul conflictului în cuplu. După cum a afirmat Besharat (2003), persoanele cu un stil nesigur de atașament au mai multe conflicte în relația de cuplu comparativ cu acele cupluri formate din parteneri cu un atașament sigur. În cazul persoanelor cu un stil de atașament anxios, acest lucru se întâmplă deoarece, având o teamă mult prea mare că vor fi respinși și abandonați, ele tind să se centreze mult prea mult pe propria persoană, minimalizează importanța celor spuse de partenerul lor și adoptă comportamente coercitive, care dăunează relației de cuplu (Brassard *et al.*, 2009). Aceste persoane pot ajunge ușor la victimizare, intră într-o poziție defensivă, întrucât consideră că nu sunt suficient de bine înțelese de partenerul lor, deoarece acesta nu le răspunde într-un mod prielnic sentimentelor și dorinței lor de apropiere. Participanții cu un stil de atașament anxios interpretează orice mică distanțare a partenerului lor ca fiind un semnal de alarmă,

motiv pentru care sunt mereu alertate și inițiază mai multe conflicte pe această temă. Deși susțin că își iubesc partenerul și că își doresc ca relația să prospere, în multe circumstanțe persoana anxioasă își învinovățește partenerul și nu acceptă că vina poate fi și a lor într-o oarecare măsură. Din această cauză, se creează un cerc vicios, motiv pentru care rata conflictelor crește. Aceste constatări întăresc și mai mult rezultatele anterioare, care arată că există o relație pozitivă între atașamentul anxios și conflict, după cum susțin și datele prezentei cercetări.

Legătura dintre atașamentul evitant și conflict este oarecum diferită față de relația expusă anterior. Astfel, după cum au constatat tot Brassard și colaboratorii săi (2009), persoanele cu un stil de atașament evitant de obicei evită conflictele, deoarece acestea îi invită la autodezvăluire, iar evitanții consideră că aceasta din urmă le amenință independența. De aceea, ei tind să se retragă prematur din cadrul conflictului. Acest comportament dăunează foarte mult relației deoarece partenerii unei persoane evitante nu ajung să cunoască suficient de bine persoana de lângă ei, nu îi vor cunoaște punctul de vedere și nici adevăratele intenții. Din această cauză, partenerii persoanelor evitante pot ajunge să creadă că vina este în totalitate a lor, deși nu întotdeauna acest lucru este valabil. De asemenea, persoanele evitante se pot retrage din conflict deoarece nu suportă să li se atragă atenția asupra comportamentului lor mult prea distant și rezervat, întrucât consideră că felul lor de a fi este normal și că partenerul lor este mult prea „lipicios”.

Comunicarea pozitivă a fost asociată negativ conflictului în cuplu. Această legătură negativă dintre comunicarea pozitivă și conflict este pusă în lumină de constatările cercetătorilor Sanchez-Arragon și Granillo-Velasco (2021). Ei consideră că, pe de o parte, persoanele care folosesc strategii de comunicare pozitivă manifestă multă căldură și afecțiune în discuțiile cu partenerul lor, iar pe de altă parte, reușesc să empatizeze cu acesta, să se identifice cu cognițiile și emoțiile lui și nu îl judecă, motiv pentru care nivelul conflictului scade în intensitate. Astfel, putem extrage de aici un alt avantaj al persoanelor care folosesc preponderent comunicarea pozitivă, și anume că utilizează ascultarea activă, acordând multă atenție celor spuse de partener, considerând că principalul ingredient al unei bune comunicări îl constituie înțelegerea integrală a opiniilor, nemulțumirilor, emoțiilor și sentimentelor acestuia. Pe scurt, nu se poate rezolva într-un mod eficient un conflict dacă nu este înțeleasă și perspectiva celuilalt. De asemenea, în conformitate cu constatările lui Karahan (2009), folosirea frecventă a comunicării pozitive ajută persoana să conștientizeze că nu este necesar ca de fiecare dată când are o nemulțumire să recurgă la conflict. Mai mult, acest conflict este preîntâmpinat deoarece persoana comunică asertiv cu partenerul său de fiecare dată când apare o mică neînțelegere, la scurt timp după aceasta și nu după un timp îndelungat și cu o revărsare violentă a sentimentelor.

Din contră, comunicarea negativă a fost asociată unui nivel mai ridicat de conflict. Tam și colaboratorii săi (2011) au descoperit într-o cercetare de-a lor că persoanele cărora le lipsesc abilitățile de comunicare apelează la strategii distructive de rezolvare a conflictelor și apelează mult mai des la terapie maritală. Două strategii distructive amintite și de către Putnam și Wilson (1982) sunt controlul și evitarea confruntării. Prima corespunde situației în care persoana ia în considerare doar perspectiva proprie, iar cea de-a doua este sinonimă cu evitarea. Astfel, o persoană care nu utilizează ascultarea activă și nu are dezvoltate abilitățile de comunicare nu reușește să soluționeze un conflict, ci mai degrabă îl adâncește. Acest lucru se întâmplă deoarece partenerul lor se va arăta iritat de atitudinea lui mult prea egocentrică sau dimpotrivă, mult prea glaciară, iar asta va amplifica și mai mult intensitatea conflictului. Acest comportament al partenerului îi întărește și mai mult credința persoanei care nu are dezvoltate abilitățile de comunicare că nu este deloc înțeleasă de partenerul său. Aceasta se poate ofensa și mai mult și poate ajunge chiar să folosească stiluri aflate la polul negativ

extrem al comunicării, ca de exemplu stilul expresiv-violent-instrumental (Granillo-Velasco & Sanchez-Arragon, 2021). Astfel, este limpede motivul pentru care comunicarea negativă corelează pozitiv cu conflictul.

După cum am mai afirmat pe parcursul lucrării, relația dintre infidelitatea financiară și conflict nu a fost intens studiată. Rezultatele curente arată o asociere pozitivă între cele două. Jeanfreu și colaboratorii săi (2018) confirmă această legătură și afirmă faptul că unele persoane apelează la acest comportament financiar tocmai datorită faptului că își doresc să evite conflictul. Alți cercetători (Garbinsky *et al.*, 2020) completează această constatare și afirmă faptul că persoanele infidele financiar reușesc să evite doar temporar conflictul, în niciun caz definitiv. Acest lucru se întâmplă deoarece conflictul survine după ce comportamentul ascuns este descoperit de partenerul înșelat. Mai mult, conflictul se amplifică dacă există probe care o incriminează pe persoana infidelă financiar, dar aceasta tot continua să nege. Astfel de probe pot fi: descoperirea unui card de credit secret, a unui bon de cumpărături care conține o achiziție care nu se afla pe lista de cumpărături a celor doi parteneri sau chiar descoperirea unui obiect misterios în casă despre care unul din parteneri nu știa înainte. Cu toate acestea, conflictul se poate diminua dacă partenerul infidel își recunoaște greșeala și apoi dovedește constant că a abandonat vechile obiceiuri distructive.

În final, infidelitatea financiară a moderat relația dintre comunicarea pozitivă și conflict, atenuând-o. La un nivel ridicat de infidelitate financiară, asocierea dintre comunicarea pozitivă și conflict rămâne semnificativă, dar devine mai slabă. Studii anterioare au arătat că infidelitatea financiară este asociată cu o satisfacție în cuplu mai scăzută, dar și cu o căutare mai intensă a informațiilor financiare ale partenerilor (Joseph & Peetz, 2025). Mai mult, indivizii s-ar simți mai supărați și mai puțin dispuși să își susțină partenerii dacă ei ar fi implicați în acte de infidelitate financiară (Mong *et al.*, 2021). Cu alte cuvinte, oamenii care dau dovadă de mai multe comportamente de infidelitate financiară se bucură mai puțin de pe urma beneficiilor aduse de către abilitățile lor bune de comunicare, deoarece infidelitatea financiară îi predispune atât pe ei, cât și pe partenerii lor la comportamente generatoare de conflict. Totuși, restul relațiilor de moderare nu au fost semnificative. Deși infidelitatea financiară, atașamentul nesigur și comunicarea negativă sunt asociate separat cu un nivel mai ridicat al conflictului în cuplu, infidelitatea financiară nu pare să accentueze legătura negativă a celorlalte variabile cu conflictul. Cu toate acestea, rezultatele actuale aduc dovezi importante care indică efectul negativ adus de infidelitatea financiară în relația de cuplu.

Implicații practice

Rezultatele prezentului studiu pot fi un punct de plecare pentru intervențiile psihoterapeutice de cuplu și familie cu scopul realizării a trei obiective principale: îmbunătățirea abilităților de comunicare, atenuarea efectelor negative ale atașamentului nesecurizant și optimizarea strategiilor de management financiar. În privința realizării primului obiectiv, este recomandată implementarea unor programe de comunicare care au drept scop stabilirea unei comunicări pozitive între parteneri, bazată pe ascultare activă, respect necondiționat, un nivel ridicat al empatiei (Korobov, 2023) și transmiterea mesajului într-un mod asertiv (Moss *et al.*, 2021). De asemenea, este recomandat ca programele de intervenție să fie inițiate înainte ca cei doi parteneri să devină o familie (Huan & Zheng, 2017). În ceea ce privește numărul optim de ședințe, meta-analiza lui JavadiVala și a colaboratorilor săi (2021) indică faptul că, în general, programele de îmbunătățire ale comunicării includ un număr de ședințe care se situează în intervalul 3-12.

În ceea ce privește stilul de atașament, știința acestuia a permis terapeuților accesul la o paletă largă de abordări care să faciliteze eliminarea tiparelor negative de interacțiune și crearea unei legături sigure de atașament care sporește nivelul fericirii și al bunăstării subiective. Una dintre aceste abordări este Terapia centrată pe emoții (EFT), care își propune să reducă ciclicitatea negativă ce se stabilește între doi parteneri cu un atașament nesecurizant, în contextul în care comportamentul unui partener este un trigger puternic pentru celălalt. Reducerea ciclicității negative are drept scop principal diminuarea impactului negativ al cererilor furioase și insistente urmate de blocajul defensiv, cu alte cuvinte, se urmăresc înlănzirea urmăritorului și reangajarea evitantului, astfel încât legătura lor să parcurgă un proces de reorganizare emoțională care să culmineze cu consolidarea celor învățate (Johnson, 2018).

Referitor la managementul financiar, se recomandă ca intervențiile din acest domeniu să aibă în vedere realizarea a două obiective principale: creșterea calității relației și stabilirea unor scopuri financiare comune. Cele două obiective sunt în strânsă legătură, întrucât s-a constatat că managementul financiar defectuos este puternic corelat cu insatisfacția relațională. De asemenea, la fel de semnificativă este și adoptarea unor valori comune cu privire la finanțe (Falconier *et al.*, 2023). Atunci când valorile despre bani ale celor doi parteneri sunt ireconciliabile, terapeutul se poate concentra pe intervenții care vizează sporirea respectului reciproc și ascultarea activă a opiniilor celuilalt partener. În plus, o altă intervenție importantă constă în evaluarea rolurilor financiare pe care partenerii și le asumă în cadrul relației. Această evaluare nu este deloc lipsită de importanță, întrucât asumarea unui rol financiar care nu este pe placul persoanei ori incompetența de a-l îndeplini într-un mod corespunzător afectează în mod deosebit calitatea relației de cuplu care, la rândul ei, dă naștere stresului financiar și înlesnește apariția infidelității financiare (Archuleta, 2013).

Limite

O primă limită a acestei lucrări ar fi că nu este egală distribuția de gen. Doar 36 de persoane de gen masculin au completat această cercetare. De asemenea, tot în ceea ce privește lotul chestionat, aproape jumătate dintre participanți (42,2%) au vârsta cuprinsă în intervalul 18-24 de ani. Acest aspect s-ar putea datoră faptului că datele au fost colectate prin distribuirea chestionarului pe rețele de socializare și este binecunoscut faptul că acestea sunt mai mult frecventate de populația tânără decât de populația matură. Pe de altă parte, în grupurile în care a fost distribuit chestionarul au acces preponderant studenții și absolvenții de studii universitare. Totodată, o altă limită a acestui studiu ar fi aceea că este un studiu transversal, iar culegerea datelor s-a realizat online.

Concluzii

Prezenta lucrare a verificat anumite relații evidențiate până la momentul actual de alte studii, precum corelațiile dintre stilurile de atașament nesecurizant, comunicarea pozitivă, comunicarea negativă și conflict. Toate aceste relații au primit suport empiric în cadrul prezentei cercetări. Infidelitatea financiară este însă un concept nou care a fost mai puțin studiat, dar care pune în lumină rezultate valoroase care pot fi utilizate atât în cadrul psihoterapiei de cuplu și familie, cât și în alte cercetări empirice. De asemenea, a fost încercată surprinderea unor legături noi între variabile, de exemplu, efectul moderator al infidelității financiare. Aceasta a moderat relația dintre comunicarea pozitivă și conflict. Rezultatele au arătat că

atașamentul nesecurizant, comunicarea în cuplu și infidelitatea financiară se asociază în mod distinct conflictului în cuplu, dar și că infidelitatea financiară poate modula relațiile dintre comunicarea pozitivă și conflict.

Abstract. The main objectives of this research were to highlight the relationship between romantic attachment and couple conflict, between communication and couple conflict, and the link between financial infidelity and couple conflict. Two other objectives were to study the interaction effects between communication and financial infidelity on conflict, and between attachment and financial infidelity on conflict. The measurement scales used in this study were Experiences in close relationship-revised (Fraley et al., 2000), Self-perceived Communication in the Couple Relationship (Iglesias-García et al., 2019), FI-Scale (Garbinsky et al., 2020) and Conflict Scale (Gordon & Chen, 2016). In this study, 204 participants aged 18-64 years were included, 17.6% (N = 36) of them were male and 82.4% (N = 168) were female. The results indicate that there is a positive and significant relationship between anxious attachment, avoidant attachment, negative communication, financial infidelity and conflict, and a significant and negative relationship between positive communication and conflict. Financial infidelity does not moderate the relationship between attachment and conflict, nor that between negative communication and conflict. However, the interaction between positive communication and financial infidelity had a marginally significant association with conflict. Thus, it can be considered that financial infidelity, couple communication and attachment styles have distinct patterns of manifestation and are in distinct relationships with couple conflict.

Keywords: avoidant attachment, anxious attachment, couple communication, financial infidelity, couple conflict

Résumé. Les principaux objectifs de cette recherche étaient de mettre en évidence la relation entre l'attachement romantique et les conflits de couple, entre la communication et les conflits de couple, et le lien entre l'infidélité financière et les conflits de couple. Deux autres objectifs étaient d'étudier les effets d'interaction entre la communication et l'infidélité financière sur les conflits, et entre l'attachement et l'infidélité financière sur les conflits. Les échelles de mesure utilisées dans cette étude étaient les Expériences dans les relations étroites révisées (Fraley et al., 2000), la Communication auto-perçue dans la relation de couple (Iglesias-García et al., 2019), l'Échelle FI (Garbinsky et al., 2020) et l'Échelle de conflit (Gordon & Chen, 2016). Dans cette étude, 204 participants âgés de 18 à 64 ans ont été inclus, 17,6% (N = 36) d'entre eux étaient des hommes et 82,4% (N = 168) étaient des femmes. Les résultats indiquent une relation positive et significative entre l'attachement anxieux, l'attachement évitant, la communication négative, l'infidélité financière et les conflits, ainsi qu'une relation significative et négative entre la communication positive et les conflits. L'infidélité financière ne modère pas la relation entre l'attachement et les conflits, ni celle entre la communication négative et les conflits. Cependant, l'interaction entre la communication positive et l'infidélité financière présente une association marginalement significative avec les conflits. Ainsi, nous pouvons considérer que l'infidélité financière, la communication de couple et les styles d'attachement se manifestent différemment et entretiennent des relations distinctes avec les conflits de couple.

Mots-clés: attachement évitant, attachement anxieux, communication de couple, infidélité financière, conflits de couple

Referințe bibliografice

- Ali, M.A.L., & Chethiyar, S.D.M. (2024). Exploring Relationship Break-up and its Effect on Mental Health in Punjab Pakistan. *Pakistan Research Journal of Social Sciences*, 3(3).
- Alonso Ferrés, M., Valor-Segura, I., & Expósito, F. (2019). Couple conflict-facing responses from a gender perspective: Emotional intelligence as a differential pattern. <https://doi.org/10.5093/pi2019a9>

- Archuleta, K.L. (2008). *The impact of dyadic processes and financial management roles on farm couples*. Kansas State University.
- Archuleta, K.L. (2013). Couples, money, and expectations: Negotiating financial management roles to increase relationship satisfaction. *Marriage & Family Review, 49*(5), pp. 391-411. <https://doi.org/10.1080/01494929.2013.766296>
- Ben-Ari, R., & Hirshberg, I. (2009). Attachment styles, conflict perception, and adolescents' strategies of coping with interpersonal conflict. *Negotiation Journal, 25*(1), pp. 59-82. <https://doi.org/10.1111/j.1571-9979.2008.00208.x>
- Besharat, M.A. (2003). Parental perfectionism and children's test anxiety. *Psychological reports, 93*(3_suppl), pp. 1049-1055. <https://doi.org/10.2466/pr0.2003.93.3f.1049>
- Bonache, H., Gonzalez-Mendez, & R., Krahé, B. (2019). Adult attachment styles, destructive conflict resolution, and the experience of intimate partner violence. *Journal of Interpersonal Violence, 34*(2), pp. 287-309. doi: 10.1177/0886260516640776.
- Brassard, A., Lussier, Y., & Shaver, P.R. (2009). Attachment, perceived conflict, and couple satisfaction: Test of a mediational dyadic model. *Family Relations, 58*(5), pp. 634-646. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3729.2009.00580.x>
- Carter, K.R., Knox, D., & Hall, S.S. (2018). Romantic breakup: Difficult loss for some but not for others. *Journal of Loss and Trauma, 23*(8), pp. 698-714. <https://doi.org/10.1080/15325024.2018.1502523>
- Collins, B.N. (2023). *The Effects of Secure, Ambivalent, and Avoidant Attachment Styles on Number of Codependent Behaviors and Relationship Satisfaction*. Liberty University.
- Falconier, M.K., Kim, J., & Lachowicz, M.J. (2023). Together – A couples' program integrating relationship and financial education: A randomized controlled trial. *Journal of Social and Personal Relationships, 40*(1), pp. 333-359. <https://doi.org/10.1177/02654075221118816>
- Feeney, J.A., & Karantzas, G.C. (2017). Couple conflict: insights from an attachment perspective. *Current Opinion in Psychology, 13*, pp. 60-64. doi:10.1016/j.copsyc.2016.04.017
- Feeney, J., & Fitzgerald, J. (2019). Attachment, conflict and relationship quality: laboratory-based and clinical insights. *Current Opinion in Psychology, 25*, pp. 127-131. doi:10.1016/j.copsyc.2018.04.002
- Fraley, R.C., Waller, N.G., & Brennan, K.A. (2000). An item response theory analysis of self-report measures of adult attachment. *Journal of personality and social psychology, 78*(2), 350. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.78.2.350>
- Garbinsky, E.N., Gladstone, J.J., Nikolova, H., & Olson, J.G. (2020). Love, lies, and money: Financial infidelity in romantic relationships. *Journal of Consumer Research, 47*(1), pp. 1-24. <https://doi.org/10.1093/jcr/ucz052>
- González-Ortega, E., Orgaz, B., Vicario-Molina, I., & Fuertes, A. (2021). Adult attachment, conflict resolution style and relationship quality among Spanish young-adult couples. *The Spanish Journal of Psychology, 24*, e5. <https://doi.org/10.1017/SJP.2021.4>
- Gordon, A.M., & Chen, S. (2016). Do you get where I'm coming from? Perceived understanding buffers against the negative impact of conflict on relationship satisfaction. *Journal of personality and social psychology, 110*(2), 239. doi:10.1037/pspi0000039
- Gottman, J.M., & Silver, N. (1999). *The seven principles for making marriage work: A practical guide from the country's foremost relationship expert*. New York: Three Rivers Press.
- Granillo-Velasco, A.D., & Sánchez-Aragón, R. (2021). Communication Styles and Marital Satisfaction in the Couple with Diabetes. *Diabetes and Couples: Protective and Risk Factors*, pp. 161-183. doi:10.1007/978-3-030-68498-3_8
- Gray, J.S., Ozer, D.J., & Rosenthal, R. (2017). *Goal conflict and psychological well-being: A meta-analysis*. *Journal of Research in Personality, 66*, pp. 27-37. doi:10.1016/j.jrp.2016.12.003
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology, 52*(3), pp. 511-524. doi:10.1037/0022-3514.52.3.511
- Huan, L., & Zheng, P.Z. (2017). Increasing communication skills and its psychological effects on reducing couples' problems. *International Research Journal of Management Sciences, 4*(1), pp. 86-94.

- Iglesias García, M.T., Urbano Contreras, A., & Martínez González, R.A. (2019). Scale of Self-perceived Communication in the Couple Relationship (SCCR). *Anales De Psicología*, 35. <https://doi.org/10.6018/analesps.35.2.334451>
- Javadivala, Z., Allahverdipour, H., Asghari Jafarabadi, M., Azimi, S., Gilani, N., & Chattu, V.K. (2021). Improved couple satisfaction and communication with marriage and relationship programs: are there gender differences? – a systematic review and meta-analysis. *Systematic Reviews*, 10, pp. 1-14. doi:10.1186/s13643-021-01719-0
- Jeanfreau, M.M., Noguchi, K., Mong, M.D., & Stadthagen-Gonzalez, H. (2018). Financial infidelity in couple relationships. *Journal of Financial Therapy*, 9(1), 1. doi:10.4148/1944-9771.1159
- Johnson, S. (2019). Attachment in action – changing the face of 21st century couple therapy. *Current opinion in psychology*, 25, 101-104. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2018.03.007>
- Joseph, M., & Peetz, J. (2025). Hide and Seek with Finances: Financial Infidelity and Financial Snooping in Relationships. *Journal of Family and Economic Issues*, 46(1), pp. 122-135. <https://doi.org/10.1007/s10834-024-09988-2>
- Junare, S.O., & Patel, F.M. (2012). Financial infidelity – secret saving behavior of the individual. *Journal of Business Management and Social Sciences Research*, 1(2), pp. 40-44.
- Karahan, T.F. (2009). The effects of a couple communication program on the conflict resolution skills and active conflict tendencies of Turkish couples. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 35(3), pp. 220-229. doi:10.1080/00926230802716344
- Korobov, N. (2023). A discursive approach to young adult romantic couples use of active listening to manage conflict during natural everyday conversations. *International Journal of Listening*, 37(3), pp. 227-241. <https://doi.org/10.1080/10904018.2022.2082970>
- Liang, E., & Feiring, C. (2020). Break-up anxiety in conflict narratives told by emerging adult couples. *Journal of Relationships Research*, 11, e8. <https://doi.org/10.1017/jrr.2020.8>
- Meyer, D., & Sledge, R. (2022). The relationship between conflict topics and romantic relationship dynamics. *Journal of Family Issues*, 43(2), pp. 306-323. <https://doi.org/10.1177/0192513X21993856>
- Mong, M.D., Stadthagen-Gonzalez, H., Noguchi, K., & Jeanfreau, M.M. (2021). When your partner cheats: Financial infidelity in committed couples. *Journal of Financial Therapy*, 12(1), pp. 127-143. <https://doi.org/10.4148/1944-9771.1248>
- Moss, J.G., Firebaugh, C.M., Morgan, S.M., Moss, J.G., & Firebaugh, C.M. (2021). Assertiveness, self-esteem, and relationship satisfaction. *International Journal of Arts and Social Science*, 4(2), pp. 235-245.
- Norona, J.C., & Welsh, D.P. (2017). Romantic relationship dissolution in emerging adulthood: Introduction to the special issue. *Emerging Adulthood*, 5(4), pp. 227-229.
- Overall, N.C., & McNulty, J.K. (2017). What type of communication during conflict is beneficial for intimate relationships?. *Current opinion in psychology*, 13, pp. 1-5. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.03.002>
- Pietromonaco, P.R., Greenwood, D., & Barrett, L.F. (2004). Conflict in Adult Close Relationships: An Attachment Perspective. In W.S. Rholes, J.A. Simpson (Eds.), *Adult attachment: Theory, research, and clinical implications* (pp. 267-299). Guilford Publications.
- Putnam, L.L., & Wilson, C.E. (1982). Communicative Strategies in Organizational Conflicts: Reliability and Validity of a Measurement Scale. *Annals of the International Communication Association*, 6(1), pp. 629-652. doi:10.1080/23808985.1982.1167851
- Sirait, A.D., & Salam, N.E. (2020). Family Communication in Mixed Marriage Couples Between Indonesia-Australia. *International Journal of Media and Communication Research (IJMCR)*, 1(2), pp. 24-33.
- Tam, C.L., Lee, T.H., Foo, Y.C., & Lim, Y.M. (2011). Communication skills, conflict tactics and mental health: A study of married and cohabitating couples in Malaysia. *Asian social science*, 7(6), pp. 79-87. doi:10.5539/ass.v7n6p79
- Wagner, A., Mosmann, C.P., Scheeren, P., & Levandowski, D.C. (2019). Conflict, conflict resolution and marital quality. *Paidéia (Ribeirão Preto)*, 29. doi:10.1590/1982-4327e2919

